

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะ/ภาควิชา/สาขาวิชา	สำนักศึกษาทั่วไป

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา 0036011 พุทธศาสนากับการดำรงชีวิต Buddhism and Living
2. จำนวนหน่วยกิต 2 หน่วยกิต (2-0-4)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา ปริญญาตรี หมวดวิชาศึกษาทั่วไป และเป็นวิชาศึกษาทั่วไปเลือก กลุ่มวิชาเลือกเพิ่มเติม
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน 4.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร บุขหมั่น (อาจารย์ผู้ประสานงาน) 4.2 อาจารย์ผู้สอน รศ.ดร.นารีรัตน์ รัทวิจิตรกุล ผศ.ดร.ประภัสสร บุขหมั่น ผศ.ดร.ธัชชัย จิตรนนท์ ผศ.ดร.สุดารัตน์ ถนนแก้ว ผศ.ดร.บังอร แถวโนนจิว
5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ 2/2562 ชั้นปีที่ 1-4
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน(Co-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
8. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันศุกร์ที่ 18 เดือนตุลาคม พ.ศ.2562

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1. นิสิตมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ลอกผลงานผู้อื่น มีวินัยในการเข้าเรียนและส่งงานตรงเวลาโดยประพฤติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง (1.1)

2. นิสิตมีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความขยันหมั่นเพียร และอดทน โดยการเข้าร่วมทำกิจกรรมในชั้นเรียนและงานที่ตนเองได้รับมอบหมายได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (1.2)

3. นิสิตสามารถอภิปรายและตัดสินใจบนพื้นฐานการดำรงชีวิตตามหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาได้ (2.1)

4. นิสิตสามารถอธิบายและอภิปรายถึงความเชื่อมโยงทางหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนากับการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันตามหลักการขั้นพื้นฐานที่สำคัญ พิธีกรรมและเทศกาลทางพุทธศาสนาในชีวิตประจำวันได้ (2.1)

5. นิสิตสามารถควบคุมตนเองและพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกายและจิตใจได้ ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาโดยผ่านกิจกรรมการฝึกคิดแก้ปัญหาาร่วมกันและกรณีศึกษาอื่นๆ เพื่อเน้นให้เกิดการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างมีความสุขและสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ (3.1)

6. นิสิตมีทักษะการคิดอย่างเป็นองค์รวม มีวิจารณ์ญาณ สามารถคิดวิเคราะห์และบูรณาการความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นระบบ มีทักษะการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิตได้อย่างเหมาะสม (3.3)

7. นิสิตสามารถอธิบายวิธีการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้เพื่อการดำรงชีวิตให้มีความสุขและแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน (3.3)

8. นิสิตมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถทำงานร่วมมือกับผู้อื่นได้โดยการเข้าร่วมทำกิจกรรมในชั้นเรียนและงานที่ตนเองได้รับมอบหมายได้ (4.1)

9. นิสิตมีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม มีจิตสาธารณะโดยการเข้าร่วมทำกิจกรรมในชั้นเรียนและงานที่ตนเองได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องและเหมาะสมได้ (4.2)

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

1. เพื่อการปรับปรุงเนื้อหาและกิจกรรมในรายวิชาให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตตามหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน

2. เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและการประเมินผลการเรียนรู้ตามสาระรายวิชา

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ความหมายและลักษณะของพุทธศาสนาและการดำรงชีวิตตามแนวพุทธ หลักคำสอนของพุทธศาสนาที่สำคัญขั้นพื้นฐาน การนำหลักพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้เพื่อการดำรงชีวิตให้มีความสุขและแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการรู้

และเข้าใจพิธีและเทศกาลทางพุทธศาสนาในชีวิตประจำวัน

Definition and characteristic of Buddhism and Buddhist living; significant Buddhist fundamental doctrines; application of Buddhist doctrines for happy living and solving problems in daily life, including knowing and understanding Buddhist ceremonies and festivals in daily life

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิต	ไม่มีการฝึกปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

อาจารย์ประจำวิชาจัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ 1 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

1. คุณธรรม จริยธรรม		
คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.1 มีความซื่อสัตย์สุจริต (●)		
มีความซื่อสัตย์สุจริต	<ol style="list-style-type: none"> 1. อาจารย์ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 2. การรับผิดชอบต่อการเข้าเรียนตรงเวลา 3. การรับผิดชอบส่งงานที่มอบหมายให้ตรงเวลา และไม่ลอกเลียนผลงานวิชาการผู้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรับผิดชอบส่งงานที่มอบหมายให้ตรงเวลา และไม่ลอกเลียนผลงานวิชาการผู้อื่น 2. การรับผิดชอบต่อการเข้าเรียนตรงเวลา 3. การแสดงความคิดเห็น การอภิปรายในชั้นเรียน 4. อาจารย์ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
1.2 มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร และอดทน (●)		
มีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร และอดทน	1. มอบหมายงานรายบุคคลเพื่อฝึกความขยันหมั่นเพียรและรับผิดชอบต่อตนเอง	1. มอบหมายงานรายบุคคลเพื่อฝึกความขยันหมั่นเพียรและ

	<p>โดยการฝึกให้นิสิตมีคุณธรรมจริยธรรม</p> <p>โดยการเข้าร่วมกิจกรรมสวดอิติปิโส108 จบ กิจกรรมธรรมสังฆจร ตามข้อกำหนดของรายวิชา</p> <p>2. การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย ในชั้นเรียน</p> <p>3. อาจารย์ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี</p>	<p>รับผิดชอบตนเอง โดยการฝึก</p> <p>ให้นิสิตมีคุณธรรมจริยธรรมโดย การเข้าร่วมกิจกรรมสวดอิติปิโส 108 จบ กิจกรรมธรรมสังฆจร ตามข้อกำหนดของรายวิชา</p> <p>2. การแสดงความคิดเห็น การ อภิปรายในชั้นเรียน</p> <p>3. อาจารย์ประพฤติตนเป็น แบบอย่างที่ดี</p>
2. ความรู้		
ความรู้ที่ต้องได้รับ	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2.1 มีความรู้เกี่ยวกับตนเองทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ได้แก่ ความรู้พื้นฐานด้านสุขภาพ อาหาร อารมณ์ การออกกำลังกาย การพักผ่อน และการพัฒนาตนเองเพื่อยกระดับจิตวิญญาณ (●)		
<p>มีความรู้เกี่ยวกับตนเองทั้งด้านร่างกายและ จิตใจ ได้แก่ ความรู้พื้นฐานด้านอารมณ์ และการพัฒนาตนเองเพื่อยกระดับจิต วิญญาณ</p>	<p>1. การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย (lecture) และการบรรยายประกอบสื่อ power point</p> <p>2. การอธิบายพร้อมกับการยกตัวอย่าง ประกอบ</p> <p>3. การมอบหัวข้อให้ศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง</p> <p>4. การเรียนรู้ผ่านการอภิปราย (discussion)</p> <p>5. การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงาน (task-based learning) กลุ่มและเดี่ยว</p>	<p>1. การประเมินโดยการทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบ</p> <p>2. ประเมินจากการสะท้อนการเรียนรู้ ทำยคาบเรียน โดยการมีส่วนร่วมในการถาม-ตอบ และ การอภิปรายในบทเรียน</p> <p>3. การตรวจสอบแบบฝึกหัดและ การตรวจสอบงานหรือรายงานที่ มอบหมาย</p> <p>4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค</p> <p>5. ประเมินความรู้ขณะ ปฏิบัติงาน</p>
<p>เพื่อให้นิสิตสามารถอธิบายหลักคำสอน สำคัญของพระพุทธศาสนาและสามารถ อภิปรายและตัดสินใจบนพื้นฐานการ ดำรงชีวิตตามหลักธรรมในทาง พระพุทธศาสนาได้</p>	<p>1. การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย (lecture) และการบรรยายประกอบสื่อ power point</p> <p>2. การอธิบายพร้อมกับการยกตัวอย่าง ประกอบ</p> <p>3. การมอบหัวข้อให้ศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง</p>	<p>1. การประเมินโดยการทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบ</p> <p>2. ประเมินจากการสะท้อนการ เรียนรู้ ทำยคาบเรียน โดยการมีส่วนร่วมในการถาม-ตอบ และ การอภิปรายในบทเรียน</p> <p>3. การตรวจสอบแบบฝึกหัดและ</p>

	<p>4. การเรียนรู้ผ่านการอภิปราย (discussion)</p> <p>5. การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงาน (task-based learning) กลุ่มและเดี่ยว</p>	<p>การตรวจสอบงานหรือรายงานที่มอบหมาย</p> <p>4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค</p> <p>5. ประเมินความรู้ขณะปฏิบัติงาน</p>
<p>เพื่อให้สิตสามารถอธิบายวิธีทำบุญในพุทธศาสนาได้</p>	<p>1. การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย (lecture) และการบรรยายประกอบสื่อ power point</p> <p>2. การอธิบายพร้อมกับการยกตัวอย่างประกอบ</p> <p>3. การมอบหัวข้อให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง</p> <p>4. การเรียนรู้ผ่านการอภิปราย (discussion)</p> <p>5. การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงาน (task-based learning) กลุ่มและเดี่ยว</p>	<p>1. การประเมินโดยการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ</p> <p>2. ประเมินจากการสะท้อนการเรียนรู้ ท้ายคาบเรียน โดยการมีส่วนร่วมในการถาม-ตอบ และการอภิปรายในบทเรียน</p> <p>3. การตรวจสอบแบบฝึกหัดและการตรวจสอบงานหรือรายงานที่มอบหมาย</p> <p>4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค</p> <p>5. ประเมินความรู้ขณะปฏิบัติงาน</p>
<p>เพื่อให้สิตสามารถสวดมนต์ทำวัตรเช้า-เย็น และสวดอิติปิโสได้</p>	<p>1. การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย (lecture) และการบรรยายประกอบสื่อ power point</p> <p>2. การอธิบายพร้อมกับการยกตัวอย่างประกอบ</p> <p>3. การมอบหัวข้อให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง</p> <p>4. การเรียนรู้ผ่านการอภิปราย (discussion)</p> <p>5. การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงาน (task-based learning) กลุ่มและเดี่ยว</p>	<p>1. การประเมินโดยการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ</p> <p>2. ประเมินจากการสะท้อนการเรียนรู้ ท้ายคาบเรียน โดยการมีส่วนร่วมในการถาม-ตอบ และการอภิปรายในบทเรียน</p> <p>3. การตรวจสอบแบบฝึกหัดและการตรวจสอบงานหรือรายงานที่มอบหมาย</p> <p>4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค</p> <p>5. ประเมินความรู้ขณะปฏิบัติงาน</p>
<p>สามารถอธิบายวิธีปฏิบัติตนในเทศกาลทางพุทธศาสนาได้และสามารถอธิบายและอภิปรายถึงความเชื่อมโยงทางหลักธรรมคำ</p>	<p>1. การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย (lecture) และการบรรยายประกอบสื่อ power point</p>	<p>1. การประเมินโดยการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ</p> <p>2. ประเมินจากการสะท้อนการ</p>

<p>สอนทางพระพุทธศาสนากับการดำเนินชีวิต ในสังคมปัจจุบันตามหลักการขั้นพื้นฐานที่ สำคัญ พิธีกรรมและเทศกาลทางพุทธ ศาสนาในชีวิตประจำวันได้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. การอธิบายพร้อมกับการยกตัวอย่างประกอบ 3. การมอบหัวข้อให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 4. การเรียนรู้ผ่านการอภิปราย (discussion) 5. การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงาน (task-based learning) กลุ่มและเดี่ยว 	<p>เรียนรู้ ท้ายคาบเรียน โดยการมีส่วนร่วมในการถาม-ตอบ และ การอภิปรายในบทเรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. การตรวจสอบแบบฝึกหัดและ การตรวจสอบงานหรือรายงานที่ มอบหมาย 4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค 5. ประเมินความรู้ขณะ ปฏิบัติงาน
<p>สามารถอธิบายวินัยสงฆ์ที่เกี่ยวข้องกับ พุทธศาสนิกชนได้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย (lecture) และการบรรยายประกอบสื่อ power point 2. การอธิบายพร้อมกับการยกตัวอย่างประกอบ 3. การมอบหัวข้อให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 4. การเรียนรู้ผ่านการอภิปราย (discussion) 5. การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงาน (task-based learning) กลุ่มและเดี่ยว 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การประเมินโดยการทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบ 2. ประเมินจากการสะท้อนการเรียนรู้ ท้ายคาบเรียน โดยการมีส่วนร่วมในการถาม-ตอบ และ การอภิปรายในบทเรียน 3. การตรวจสอบแบบฝึกหัดและ การตรวจสอบงานหรือรายงานที่ มอบหมาย 4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค 5. ประเมินความรู้ขณะ ปฏิบัติงาน
<p>เพื่อให้นิสิตสามารถระบุวิธีการนำหลักธรรม ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเรียนรู้ผ่านการบรรยาย (lecture) และการบรรยายประกอบสื่อ power point 2. การอธิบายพร้อมกับการยกตัวอย่างประกอบ 3. การมอบหัวข้อให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 4. การเรียนรู้ผ่านการอภิปราย (discussion) 5. การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงาน (task-based learning) กลุ่มและเดี่ยว 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การประเมินโดยการทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบ 2. ประเมินจากการสะท้อนการเรียนรู้ ท้ายคาบเรียน โดยการมีส่วนร่วมในการถาม-ตอบ และ การอภิปรายในบทเรียน 3. การตรวจสอบแบบฝึกหัดและ การตรวจสอบงานหรือรายงานที่ มอบหมาย 4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค 5. ประเมินความรู้ขณะ ปฏิบัติงาน

3. ทักษะทางปัญญา		
ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3.1 สามารถควบคุมและพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกายและจิตใจได้ดี (●)		
สามารถควบคุมตนเองและพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกายและจิตใจได้ ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาโดยผ่านกิจกรรมการฝึกคิดแก้ปัญหาาร่วมกันและกรณีศึกษาอื่นๆ เพื่อเน้นให้เกิดการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างมีความสุขและสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้	1. การเรียนรู้ผ่านกระบวนการอภิปราย (discussion) 2. การเรียนรู้ผ่านภาระงาน (task-based learning) ที่เน้นการประยุกต์แนวคิดพื้นฐานทางพุทธศาสนาในการดำรงชีวิต เป็นภาระงานที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดแก้ปัญหาาร่วมกัน (กิจกรรมแก้ปัญหา, กิจกรรมการใช้สถานการณ์เป็นฐาน, บทบาทสมมติ, กิจกรรมการคิดวิเคราะห์และคิดวิจารณ์ญาณ)	1. นำเสนองานและรายงานตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย 2. ถาม ตอบอภิปราย 3. การประเมินจากแบบฝึกหัดท้ายบท 4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค 5. ประเมินความสามารถค้นหาข้อมูล/หลักฐาน รวบรวมข้อมูล แปลความหมาย ลงความเห็น และสื่อความหมายข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือ 6. ประเมินการคิดวิเคราะห์ และคิดวิจารณ์ญาณ
3.3 มีทักษะการคิดอย่างเป็นองค์รวม มีวิจารณ์ญาณ สามารถคิดวิเคราะห์ และบูรณาการความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นระบบ มีทักษะการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิต (●)		
มีทักษะการคิดอย่างเป็นองค์รวม มีวิจารณ์ญาณ สามารถคิดวิเคราะห์ และบูรณาการความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นระบบ มีทักษะการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิตได้อย่างเหมาะสม และสามารถอธิบายวิธีการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้เพื่อการดำรงชีวิตให้มีความสุขและแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้	1. การเรียนรู้ผ่านกระบวนการอภิปราย (discussion) 2. การเรียนรู้ผ่านภาระงาน (task-based learning) ที่เน้นการประยุกต์แนวคิดพื้นฐานทางพุทธศาสนาในการดำรงชีวิต เป็นภาระงานที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดแก้ปัญหาาร่วมกัน (กิจกรรมแก้ปัญหา, กิจกรรมการใช้สถานการณ์เป็นฐาน, บทบาทสมมติ, กิจกรรมการคิดวิเคราะห์และคิดวิจารณ์ญาณ)	1. นำเสนองานและรายงานตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย 2. ถาม ตอบอภิปราย 3. การประเมินจากแบบฝึกหัดท้ายบท 4. การสอบกลางภาค/ปลายภาค 5. ประเมินความสามารถค้นหาข้อมูล/หลักฐาน รวบรวมข้อมูล แปลความหมาย ลงความเห็น และสื่อความหมายข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือ 6. ประเมินการคิดวิเคราะห์ และคิดวิจารณ์ญาณ
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		

ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
4.1 เข้าใจตนเองและผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (●)		
<p>เข้าใจตนเองและผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี</p> <p>นิสิตมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถทำงานร่วมมือกับผู้อื่นได้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเรียนรู้จากการทำงานเป็นคู่ เป็นกลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่ 2. มอบหมายงานให้นิสิตทำเป็นกลุ่มเพื่อฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม รวมทั้งให้มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย 3. มอบหมายงานรายบุคคลเพื่อฝึกความขยันหมั่นเพียรและรับผิดชอบต่อตนเอง 4. การเรียนรู้จากต้นแบบ (Role model) 5. จัดกิจกรรม อภิปรายและนำเสนองาน เพื่อฝึกการแสดงความคิดเห็นและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินจากความรับผิดชอบต่อการทำงานกลุ่ม 2. ประเมินจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของนิสิต
4.2 มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รับผิดชอบต่อชุมชน และสังคม มีจิตสาธารณะ (●)		
<p>มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเอง</p> <p>มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รับผิดชอบต่อชุมชน และสังคม มีจิตสาธารณะ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเรียนรู้จากการทำงานเป็นคู่ เป็นกลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่ 2. มอบหมายงานให้นิสิตทำเป็นกลุ่มเพื่อฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม รวมทั้งให้มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย 3. มอบหมายงานรายบุคคลเพื่อฝึกความขยันหมั่นเพียรและรับผิดชอบต่อตนเอง 4. การเรียนรู้จากต้นแบบ (Role model) 5. จัดกิจกรรม อภิปรายและนำเสนองาน เพื่อฝึกการแสดงความคิดเห็นและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินจากความรับผิดชอบต่อการทำงานกลุ่ม 2. ประเมินจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของนิสิต
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		

ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้งพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
--	------------	------------------

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้/วิธีสอน/สื่อการสอนที่ใช้	ผู้สอน
1	แนะนำแผนการ เรียนการสอน (ชี้แจง มคอ.3)	2	<ul style="list-style-type: none"> - แนะนำการเรียนการสอน การประเมิน และการตัดเกรด - สนทนากลุ่มเหตุจูงใจในการเรียนวิชานี้ - เป้าหมายของการสอนธรรมะของพระพุทธเจ้าคืออะไร และคำสอนหลักคืออะไร 	อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน
2	บทที่ 1 พระพุทธศาสนา	2	<p>1) ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเล่าพุทธประวัติ การได้เห็นเทวทูตทั้ง 4 นำไปสู่การคิดของเจ้าชายสิทธัตถะซึ่งเป็นการตั้งคำถามที่นำไปสู่การแสวงหาความจริงแท้ของชีวิตอย่างไร <p>2) ช้่นสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การตั้งคำถามเพื่อแสวงหาความจริงแท้เป็นปรัชญาสาขาหนึ่ง - อธิบายปรัชญา ความหมาย และคำถามของปรัชญาสาขาต่างๆ - บรรยายสรุป พุทธศาสนาเป็นได้ทั้งพุทธปรัชญาและพุทธศาสนาเพราะมีองค์ประกอบของทั้งปรัชญาและศาสนา - การอธิบายลักษณะเด่นของพุทธศาสนาที่แตกต่างจากศาสนาอื่น <p>3) ช้่นสรุป</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรัชญามีคำถาม 3 ข้อจากสาขาของปรัชญา - ศาสนาและปรัชญาต่างกันอย่างไร - ศาสนาพุทธเป็นได้ทั้งปรัชญา+ศาสนา 	อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน

3	บทที่ 2 หลักธรรมของ พระพุทธศาสนา (อริยสัจ 4, ทุกข์, สมุทัย, ชั้น 5)	2	<p>1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ทบทวนความรู้เดิมจากบทที่ 1 - เจ้าชายสิทธัตถะทรงออกจากพระราชวังเพื่อแสวงหาความจริงแท้ของชีวิตเป็นปรัชญาสาขาอภิปรัชญา และทรงหาวิธีเพื่อรู้ความจริงแท้ (สาขาญาณวิทยา) และวิธีปฏิบัติตนเพื่อเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี เพื่อเข้าสู่ความจริงแท้ของชีวิต(คุณวิทยา) <p>2) ชี้นสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - อธิบายความจริงแท้ของชีวิตมนุษย์ คือ อริยสัจ 4 อริยสัจ 4 มีความเป็นเหตุเป็นผลอย่างไร เชื่อมโยงกฎแห่งกรรมอย่างไร - อธิบายความหมายของความทุกข์ ยกตัวอย่างความทุกข์ของมนุษย์และจัดเข้ากับความทุกข์ 10 ประเภทของพระพุทธเจ้าได้อย่างไร - อธิบายสมุทัย เหตุแห่งทุกข์ ประกอบด้วยอะไรบ้าง (กิเลส 3 ตัณหา 3 การยึดมั่นในชั้น 5) - ให้นิสิตฝึกทำแบบฝึกหัดของชั้น 5 <p>3) ชี้นสรุป</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปเขียนแผนผังความคิดหลักอริยสัจ 4 กับหลักเหตุผล, กฎแห่งกรรม 	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
4	บทที่ 2 หลักธรรมของ พระพุทธศาสนา (มรรค8)	2	<p>1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์เขียนแผนภูมิอริยสัจ 4 โยงความเป็นเหตุเป็นผล และให้นิสิตตอบคำถามสถานการณ์การยึดมั่นชั้น 5 ฉบับที่ 2 โดยฉายให้ตอบพร้อมกัน สรุปวันนี้จะเรียนวิธีการแก้ทุกข์ คือ มรรค 8 <p>2) ชี้นสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - อธิบายมรรค 8 คืออะไร มีความหมายอย่างไร สรุปย่อได้เป็น ศีล สมาธิ ปัญญา - อธิบายให้เห็นความสัมพันธ์ การแก้ความหลงด้วยปัญญา คือ สัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปะ ก่อนใช้ปัญญาต้องมีจิตสงบก่อน คือ สมาธิ ประกอบด้วย สัมมาสติ สัมมาสมาธิ และความประพฤตินี่ดี คือ ศีล ประกอบด้วย สัมมาวาจา สัมมาอาชีวะ สัมมากัมมันตะ 	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน

			และสัมมาวาายามะ 3) ชั้นสรุป - อาจารย์สรุปมรรค 8 □ ศิล สมาธิ ปัญญา	
5	บทที่ 3 วิธีทำบุญใน พระพุทธศาสนา (ทาน/ศีล)	2	1) ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน - อาจารย์นำเสนอด้วย Power Point ถึงภาพคนผิดศีล ได้รับวิบากกรรม ต่างกับคนที่มืทานบารมีกับไม่มีทาน บารมีต่างกันอย่างไร 2) ชั้นสอน - อธิบายความหมายประเภทของทาน อานิสงส์ของ ทาน - ระดมพลังสมองจากห้องเรียนปัญหาในสังคมไทยที่ เกิดจากความโลภ ความโกรธ (ไม่รักษาศีล) - อาจารย์นำเสนอข่าวในสังคมปัจจุบันให้นิสิตวิเคราะห์ เกิดจากสาเหตุใด โลภ โกรธ หลง - อธิบายประกอบฉาย Power Point เรื่องศีล อานิสงส์ และวิบากกรรม 3) ชั้นสรุป - เหตุผลความจำเป็นของการรักษาศีล การให้ทานทั้ง ส่วนบุคคลและสังคม	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
6	บทที่ 3 วิธีทำบุญใน พระพุทธศาสนา (ภาวนา)	2	1) ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน - อาจารย์พาสวดมนต์ และนั่งสมาธิ 10 นาที 2) ชั้นสอน - อธิบายการสวดมนต์ และนั่งสมาธิเป็น ภาวนา คือ การทำใจให้สงบ และมี 40 วิธี พร้อมอธิบายภาพรวม ของ 40 วิธีจัดได้เป็น 7 วิธี - อธิบายวิปัสสนาภาวนา คือ การคิด ไคร่ครวญ การ คิดรอบคอบ คิดทางโลก คิดทางธรรม คืออย่างไร - ให้นิสิตวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย นิสัยดี/นิสัยที่ควร ปรับปรุง และกำหนดวิธีละนิสัยไม่ดี/เจริญนิสัยดีๆ และตั้งเป็นแผน - สุ่มนิสิตหรือใบงานของนิสิตในการคิดไคร่ครวญ มา นำเสนอเพื่ออธิบายเพิ่มเติมการกำหนดวิธีการของ เป้าหมายด้านอาชีพของตน	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน

			3) ขั้นสรุป - สมถภาวนาและวิปัสสนาภาวนาเป็นปัญญาเพื่อใช้แก้ความหลงของมนุษย์	
7	บทที่ 4 การบริหารจิตตามแนวพระพุทธศาสนา	2	1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน - อาจารย์พาดังสมาธิ สวดมนต์ 10 นาที 2) ขั้นการสอน - ระดมพลังสมองความหมายของความรักของนิสิตแต่ละคน สาเหตุของความรักเกิดจากอะไร - ระดมพลังสมองสาเหตุของความโกรธ ความเครียด - ยกตัวอย่างสาเหตุของความทุกข์จากความรัก ความโกรธ ความเครียด เป็นการยึดมั่นขั้น 5 ข้อใด - กลยุทธ์ของการบริหารจิตเพื่อจัดการใช้ปัญหาดังกล่าว เริ่มต้นด้วยการฝึกสติ สมาธิ และตัวอย่างการใช้ปัญญาแก้ปัญหา 3) ขั้นสรุป - การแก้ปัญหาจากความรัก ความโกรธ ความเครียด ต้องมีสติ รู้เท่าทันอารมณ์ มีสติจิตตั้งมั่น และใช้ปัญญา	อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน
8	สอบกลางภาค	2		อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน
9	บทที่ 5 มงคลชีวิต	2	1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน - การเล่าเรื่องที่มาจากมงคลชีวิต 38 ประการ 2) ขั้นการสอน - อาจารย์ผู้สอนเปิดคลิปเสียงสวดมงคลสูตรให้นิสิตสวดตามอย่างน้อย 5 ครั้ง - อธิบายภาพรวมของมงคลสูตร 38 ประการ จัดแบ่งออกเป็น 10 หมวด - อธิบายความหมายของบาลีของแต่ละมงคลชีวิต 3 หมวดแรกจำนวน 10 มงคลชีวิต และรายละเอียดของแต่ละมงคลชีวิต ได้แก่ ไม่คบคนพาล คบบัณฑิต บุชาบุคคลที่ควรบูชา อยู่ในถิ่นที่เหมาะสม มีบุญวาสนามาก่อน ตั้งตนไว้ชอบ เป็นพหูสูต มีศีลปะ มีวินัย และมีวาจาสุภาพ	อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน

			3) <u>ขั้นสรุป</u> - มงคลชีวิตหมวดที่ 1 การฝึกตนให้เป็นคนดี, หมวดที่ 2 การสร้างความพร้อมในการฝึกตนและหมวดที่ 3 การฝึกตนให้เป็นคนมีอาชีพ	
10	บทที่ 5 มงคลชีวิต	2	1) <u>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u> - ฝึกสวดมงคลสูตร 3 รอบ ทบทวนมงคลสูตร 1-10 2) <u>ขั้นการสอน</u> - อธิบายบาลี และความหมายรายละเอียดของมงคลชีวิตหมวดที่ 4 : การบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว ประกอบด้วย บำรุงบิดา-มารดา เลี้ยงดูบุตร สงเคราะห์ญาติภรรยา (สามี) ทำงานไม่คั่งค้าง หมวดที่ 5 : การบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ประกอบด้วย บำเพ็ญทาน ประพฤติธรรม สงเคราะห์ญาติ ทำงานไม่เป็นโทษ หมวดที่ 6 : การทำจิตใจให้ยิ่งเบื่องต้น ประกอบด้วย งดเว้นบาป สำรวมจากการดื่มน้ำเมา ไม่ประมาทในธรรม 3) <u>ขั้นสรุป</u> - สวดมงคลสูตรเฉพาะมงคลที่ 11-21 จำนวน 2 รอบ	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
11	บทที่ 5 มงคลชีวิต	2	1) <u>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u> - ให้นิสิตสวดมงคลสูตร 2 รอบ โดยรอบแรกให้เปิดหนังสือครึ่งหนึ่งของจำนวนนิสิตอีกครั้งห้องปิดหนังสือ โดยสวดตามด้วยการระลึกบทสวด รอบที่ 2 ให้นิสิตอีกครั้งห้องที่เหลือเปิดหนังสือ ส่วนครึ่งห้องแรกปิดหนังสือท่อง นิสิตจับคู่กันเพื่อตรวจสอบการสวดมงคลสูตร 2) <u>ขั้นการสอน</u> - อธิบายทบทวนการทำจิตใจให้ยิ่งเบื่องต้นที่เรียนมาแล้ว ได้แก่ งดเว้นจากบาป สำรวมจากการดื่มน้ำเมา ไม่ประมาทในธรรม นำมาสู่การฝึกจิตเบื้องต้น - อธิบายบาลี ความหมาย รายละเอียด การฝึกจิตเบื้องต้น ประกอบด้วย มีความเคารพ มีความถ่อมตน มีความสันโดษ มีความกตัญญู พึงธรรมตามกาล - อธิบายบาลี ความหมาย รายละเอียด การฝึกจิตเบื้องต้น	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน

			<p>ปลาย ประกอบด้วย มีความอดทน เป็นผู้ว่าง่าย เห็น สมณะ และสนทนาตามกาล</p> <p>3) ชั้นสรุป</p>	
12	บทที่ 5 มงคลชีวิต	2	<p>1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>- ฝึกสวดมงคลสูตร 2 รอบ โดยสลับเปิดหนังสือสวด ปิดหนังสือสวด</p> <p>2) ชั้นการสอน</p> <p>- ทบทวนมงคลชีวิตหมวด 7 หมวด 8 ที่ว่าด้วยการฝึก จิตเบื้องต้นและเบื้องต้นปลาย ว่าประกอบด้วยมงคลที่ 22-30</p> <p>- อธิบายบาลี ความหมาย รายละเอียด ของมงคลชีวิต หมวด 9: การฝึกปฏิบัติตนมุ่งตรงต่อการพ้นทุกข์ (พระ นิพพาน) ประกอบด้วย บำเพ็ญตบะ ประพฤติ พรหมจรรย์ เห็นอริยสัจ ทำพระนิพพานให้เห็นแจ้ง และมงคลชีวิตหมวด 10 : ผลของการปฏิบัติตนจนสิ้น กิเลส ได้แก่ จิตไม่หวั่นกับโลกกรรม จิตไม่โศก จิต ปราศจากอริ และจิตเกษม</p> <p>- ให้นิสิตวิเคราะห์และเขียนแผนผังความคิดทักษะของ ศตวรรษที่ 21 กับมงคลชีวิต 38 ประการ</p> <p>3) ชั้นสรุป</p> <p>- ตัวแทนนิสิต 2-3 คน แสดงความคิดเห็นจากการทำ แผนผังความคิด</p>	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
13	บทที่ 6 ศาสนพิธี และเทศกาล สำคัญทางพระพุทธศาสนา	2	<p>1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>- ระดมพลังสมองทั้งชั้นเรียนว่าเราไปวัดทำบุญเนื่องใน โอกาสใดบ้าง</p> <p>2) ชั้นการสอน</p> <p>- อธิบายรายละเอียดของประเภทศาสนาพิธี</p> <p>- อธิบายความเป็นมาของเทศกาลทางพุทธศาสนา และ ลำดับของเทศกาลทางพุทธศาสนา</p> <p>3) ชั้นสรุป</p> <p>- ระดมพลังสมองทั้งห้องเรียนว่าทำไมชาวพุทธต้อง เรียนรู้ศาสนาพิธี และเทศกาลทางพุทธศาสนา</p>	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน

14	บทที่ 7 วินัยสงฆ์ที่ พุทธศาสนิกชนควรทราบ	2	<p>1) ^{ขั้น}นำเข้าสู่บทเรียน อาจารย์ตั้งคำถามถามนิสิตทั้งห้องว่า</p> <ul style="list-style-type: none"> - นิสิตหญิงขับรถไปส่งพระสงฆ์ทำธุระตามลาพังได้หรือไม่ - นิสิตหญิงยื่นคุยธุระกับพระสงฆ์สองต่อสองได้หรือไม่ <p>2) ^{ขั้น}การสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - อธิบายวินัยสงฆ์หมวดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับฆราวาส - อธิบายการปฏิบัติตนของฆราวาสต่อพระสงฆ์เพื่อ <p>3) ^{ขั้น}สรุป</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ผู้สอนนำเสนอคำถามวิธีปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ถูกหรือผิด ให้นิสิตทั้งห้องเรียนตอบ ใครคิดว่าถูก และจดจำนวนข้อที่ตนตอบถูกและผิด หลังจากนั้นเฉลยคำตอบ 	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน
15	บทที่ 8 คำถามจาก ชีวิตประจำวันกับการประยุกต์ หลักธรรมในพระพุทธศาสนา	2	<p>1) ^{ขั้น}นำเข้าสู่บทเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - นำเสนอตัวอย่างคำถาม 2-3 ตัวอย่าง เพื่อให้ นิสิตเขียนข้อคำถามที่ตนสงสัย และมีปัญหาเกี่ยวกับความเชื่อ ข้อปฏิบัติทางพุทธศาสนาและให้นิสิตเขียนปัญหาของตนในกระดาษที่จัดไว้ให้ <p>2) ^{ขั้น}การสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมคำถามจากนิสิต อาจารย์ตอบคำถาม 2-4 คำถาม - แบ่งนิสิตเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งถามคำถาม (จากคำถามนิสิต) อีกฝ่ายหนึ่งตอบคำถาม อาจารย์ผู้สอนตอบคำถามเสริม - ให้นิสิตจับคู่ มาหน้าห้องเรียนครั้งละ 2 คู่ คู่หนึ่งถามคำถาม อีกคู่หนึ่งตอบคำถาม สลับถามตอบ ให้ออกมาหน้าห้องเรียนประมาณ 8 คู่ (4 ครั้ง) <p>3) ^{ขั้น}สรุป</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์คัดเลือกคำถามยอดฮิต และตอบคำถาม และสรุปว่าทุกๆ คำถาม ทุกปัญหาของชีวิตมนุษย์สามารถแก้ไขได้ด้วยหลักธรรมทางพุทธศาสนา เพราะศาสนาเกิดขึ้นท่ามกลางปัญหาของมนุษย์ 	อาจารย์ประจำ กลุ่มเรียน

16	บทส่งท้าย	2	<p>1) ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระดมพลังสมอง ถ้ามหลักธรรมที่สำคัญในพุทธศาสนามีอะไรบ้าง <p>2) ชั้นการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - อธิบายความเชื่อมโยงหลักธรรมสำคัญเป็นการสรุปบทเรียน - ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด (mind mapping) ความเชื่อมโยงของหลักธรรมสำคัญ <p>3) ชั้นสรุป</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปหลักธรรมสำคัญของพุทธศาสนา 	อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน
17	สอบปลายภาค	2		อาจารย์ประจำกลุ่มเรียน

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

2.1 การวัดผล

วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	หมวดที่ 1 คุณธรรม จริยธรรม	หมวดที่ 2 ด้านความรู้	หมวดที่ 3 ด้านทักษะ ทางปัญญา	หมวดที่ 4 ความสัมพันธ์ ระหว่าง บุคคลและ ความ รับผิดชอบ	หมวดที่ 5 ด้านการ คิด วิเคราะห์ เชิงตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้ เทคโนโลยี	สัดส่วน ของการ ประเมินผล (%)
1.เข้าเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน และการส่งงานตรงเวลา	1-16	1.1,1.2			4.1,4.2		10
2.กิจกรรมสวดอิติปิโส 108 จบ 1 ครั้ง และร่วมกิจกรรมธรรมสังฆาหรือสวดอิติปิโสเพิ่มอีก 1 ครั้ง	1-16	1.1,1.2	2.1		4.1,4.2		20

3.งานรายบุคคลและงานกลุ่ม ที่ได้รับมอบหมาย อภิปราย	1-16	1.1,1.2	2.1	3.1,3.3	4.1,4.2		20
4.สอบกลางภาค	8		2.1	3.1,3.3			25
5.สอบปลายภาค	17		2.1	3.1,3.3			25
รวม							100

2.2 การประเมินผล

ช่วงเกรด	เกรด
80-100	A
75-79	B+
70-74	B
65-69	C+
60-64	C
55-59	D+
50-54	D
0-49	F

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>1. ตำราและเอกสารหลักที่ใช้ในการเรียนการสอน</p> <p>1. นารีรัตน์ รักวิจิตรกุล, บังอร แถวโนนจิว, ธัชชัย จิตรนันท์, สุตารัตน์ ถนนแก้ว และประภัสสร บุขหมั่น. (2560). พุทธศาสนากับการดำรงชีวิต. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์</p>
<p>2. เอกสารและข้อมูลสำคัญที่นิสิตจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติม</p> <p>1. นารีรัตน์ รักวิจิตรกุล. (2555). ความรักและการเผชิญกับความผิดหวัง. (พิมพ์ครั้งที่ 3). มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.</p> <p>2. นารีรัตน์ รักวิจิตรกุล. (2555). พุทธศาสนากับการดำเนินชีวิต. (พิมพ์ครั้งที่ 7). มหาสารคาม: อภิชาติ การพิมพ์.</p> <p>3. สุวัฒน์ จันทรวงศ์. (2540). ความเชื่อของมนุษย์เกี่ยวกับปรัชญาและศาสนา. กรุงเทพฯ: สุภาพใจ.</p>
<p>3. เอกสารและข้อมูลแนะนำที่นิสิตควรศึกษาเพิ่มเติม</p> <p>1. ชีพ ปุณฺณานุกาพ. (2539). พระไตรปิฎก ฉบับสำหรับประชาชน. กรุงเทพฯ : มหามกุฏราช วิทยาลัยฯ.</p> <p>2. สุรีย์ มีผลกิจ. (2550). คุณธรรม จริยธรรม สามัคคีธรรม ตามแนวพระพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ: คอมพิวเตอร์.</p> <p>3. http://www.phuttha.com/พระสงฆ์/ความรู้เกี่ยวกับพระสงฆ์/พระวินัย</p>

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต</p> <ol style="list-style-type: none">1. แบบประเมินผู้สอนและแบบประเมินรายวิชา2. การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
<p>2. กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <ol style="list-style-type: none">1. การประเมินจากแบบสอบถาม การให้ความสนใจในชั้นเรียนจากผู้เรียน2. ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน3. การสังเกตพฤติกรรมในการเรียนการสอน4. กรณีศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
<p>3. การปรับปรุงการสอน</p> <p>1. การสนทนากลุ่มระหว่างอาจารย์ผู้ร่วมสอนเรื่องผลการประเมินการเรียนของผู้เรียน และนำข้อสรุปจากการสนทนา มาปรับปรุงเนื้อหาในรายวิชา การจัดกิจกรรม เกณฑ์การประเมิน การเข้าร่วมกิจกรรม มาปรับปรุงการสอนครั้งต่อไป</p>
<p>4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา</p> <p>1. สนทนากลุ่มย่อยเพื่อสอบถามผู้เรียนหลังจากจบเนื้อหาในรายวิชา มีการตั้งคณะกรรมการโดยสำนักศึกษาทั่วไป ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา</p>
<p>5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <ol style="list-style-type: none">1. ปรับปรุงรายวิชาทุก 1 ปี หรือตามข้อเสนอแนะตามผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ในรายวิชา